

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre
2 frt; községi jegyzőknél
és tanítóknál egész évre
3 frt.

Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott gar-
mond sorért 5 kr; belyeg-
díj minden beiktatásért
30 kr.

Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet
nélkül a szöveg nagysá-
gára, belyegdíjjal, nyugta-
belyeggel és támlappal
együtt 3 frt.

Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél ked-
vezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető
levelek a szerkesztőséghez,
pénz küldemények és hir-
detések a kiadóhivatalhoz
cimezendők.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Bérmintetlen levelek csak
ismert kéztől fogadhatók el.

Feltámadunk!

Sejtelmesen ébredő kikeletünknek te legszebb ünnepe, húsvét jövel a mi lelkünknek megvigasztalására. A kenyérszerzés nehéz napszámának igájában, lelkünk eltompult a szelidebb hangulatok, elmélyedés és lelki harmónia iránt: jövel ünnepnek naptári alkalmá, jövel egyházaknak vigasztaló norma napja, márciusi, megenyhült lég hajtsd szeliden fülünkbe az egyházak hangulatra készítő hívó szavát, füstös gyártelepek vasajtói záródjanak be, piaci vásár ne ülj az utakat, hol ünneplő sokaság háláadó, lelkét megvigasztaló körmenetet jár szolozsmák között.

Ünnep van ma, a világnak egy olyan ünnepe, melyen mindenki, kinek lelkére a szkepszis gyógyíthatatlanul lelkére nem rakódott, visszatérhet a lelki megigazulás és béke forrásához.

Mert nem ultramontán, felekezeti sohajtozás számába megy, — fájdalom! egy kevéssé sem, — hogy a lelki meghibbanásnak, ennek a szédelgős morális katzenjammernek, immáron falukon is felfedezhető moral insanity-nak leginkább a századvégi atheizmus az oka. A human, a felvilágosodás századában az erkölcsök olyan elvadásra következett be, a mit könnyelműség lenne dekadenciának minősíteni. Ne legyünk hypokriták ezen a szép, ezen a nagy ünnepen.

Engedjük át lelkünket az ünnep áhitatának és ne legyünk annyira századvégiek, hogy meg se kívánjunk térni, ha lehet.

Egy hatalmas félretévedése ez a

korszellemnek, egy csodálatos aberrációja a haladásnak, de mért ne állhatnánk ellent, hogy romboló hatását enyhítsük?

A positiv okoskodás, oknyomozás, szóval a tekintélyt biztosító felvilágosodás nemében nevelési rendszerünk gyárilag készíti a szenzitiv, ideg-rokant, atheista-bacillusokkal kikezelt jövő nemzedéket; de ti imádkozó, hívó, édes anyák a szeretet nevében nem álltok-e ellent, hogy a materialis képzés, a gyakorlati életnek való nevelés ki ne ölje a kedélyt, a hitet, reményt és szeretetet. És lenne-e olyan apa, ki ma, a húsvéti ünnep hangulatában aggódó szeretetével ne gondolna a jövőre, melyben egy általános „felvilágosodás“ bombákkal csinálja az egyenlőséget és az anarchiának rémeivel irtja a világot.

Szelidségnek jele: húsvéti bárány, a te ártatlan szimbolumod győzzön ma az ünneplő családi fészkekben. Hints ünnepi hangulatot, legyen csakugyan békesség ma a földön, a jóakaratu embereknek.

És a lelki békességnek kiváló szép ünnepe van ma. A human gondolkodásnak sok százados hite ma szimbolizáltatik: az, hogy az emberből még sem lesz földi pályájának végeztével por és hamu: hanem föltámadunk! Maga Xenophon, kinek bölcselő agyában a kereszténységet csak tévetegetten élhetett, így ír: Ne gondoljátok, hogy én földi életemet befejeztem, nem leendek többé. Én sohasem tudtam magammal elhitetni, hogy a lélek miglen a halandó testben van él; midőn pedig töle megvál, meghal. Mert azt látom, hogy a lélek ad éle-

tet a halandó testnek, a meddig benne tartózkodik. Ha tehát ez úgy van a mint én gondolom s ha a lélek elhagyja a testet, legyetek tisztelettel a lelkem iránt! Vagy Seneca, a ki ezt mondja: „A halál az életet csak megszakítja, de el nem ragadja. Jöni fog egy nap, mely ismét világra hoz minket“, a mit a keresztény hangulatban Körner így fejez ki: Az élet éj, a halál hajnal és a sirból a halhatatlanság napja kél. Ám hát ne legyünk olyan felengzők, mint Balzak, a ki ezt mondja: „sirunk lelkünk bölcsője“, ám tegyük szkepszisre hajló lelkünknek engedményeket: az anyagváltozás, keveredés és meg nem szűnhetés tana között higgyünk a mai nap ígéjében, a feltámadásban, csak higgyünk!

Ne szaporítsuk lelkünkben a sívár embereket, a kiknek most ünnepük nincs, a kiknek a templom merő anachronizmus.

Ebben az időben, midőn az igazi human eszme, az emberek vallásbeli egyenlősége a politikai életben nálunk kiküzdetik, most, mikor a szabadelvű haladás ellenségei azt vetik ellen, hogy a hitnélküliség kultusza még bőszebben fogja szedni áldozatait: most kétszeres kötelesség demonstrálni, hogy a korszellem de facto nem ellensége a hithez való hűségnek és a hitélet fel fog virágozni még jó emberek ünnepi hangulatai folytán. Vigaszt, enyhét ad halálban és halál előtt hitünk, hogy az, a mit ma az egyházak hirdetnek, bekövetkezik: feltámadunk!

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága március hó 12-én tartotta havi rendes ülését báró Wesselényi Miklós főispán elnöke alatt.

Jelen voltak: Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán, Török István főjegyző, Moni Gyula t. főügyész, dr. Berger János főorvos, Domby Károly árvaszéki elnök, Zeitler Károly pénzügyigazgató, Kerekes József tanfelügyelő, Gazda Ferencz kir. ügyész, Klein Adolf kir. mérnök, Fodor Elek községi elnök, Kiss Lajos, Biró Ferencz, Lőrincz György, Éltető Elek; igazoltan távol maradt b. Wesselényi Béla, Sántha Dezső, Somogyi Kálmán, Benkő Gyula és b. Kemény Árpád.

Az alispán jelenti, hogy február hónap közbiztonsági viszonyaink jók voltak; az állategészségügy szintén jónak mondható és csak Sz. Pacalusán fordult elő egy takony-kór eset s T. Szántón lépfene. Az ideai főszóráz előmunkálatai befejeztettek, a loószályozásra nézve az intézkedések megtétettek. Ugy a központi, mint a járási tisztviselők kötelességeiket pontosan végezték s a közigazgatás terén februárban említést érdemlő rendkívüli események elő nem fordultak.

A pénzügyigazgató jelentése szerint a f. évi 384,289 frt 87 kr. helyesbített adótervezésből mult hó végéig befolyt 48,386 frt 61 és fél kr, hátralék tehát 335,903 frt 25 és fél kr. A 18,372 frt 60 kr. hadmentességi díjból 1105 frt 15 kr. fizettetett be, fogyasztási adó februárban 25,654 frt 92 kr, illeték 5517 frt 31 kr. folyt be, ház-adómentesség 27 házra 61 lakrészrel engedélyezett.

A királyi ügyész által beterjesztett kimutatás szerint a zilahi központi fogházból februárban kibocsátott 42 férfi, 5 nő, bent maradt 58 férfi, 7 nő, gyógykezeltetett 4 férfi; kiadatott 1580 étadag 201 frt 64 kr. értékben; teljesítettek a rabok 992 napszámot, melyekért az állam részére 3 frt 84 kr, a munkások javára 1 frt 54 kr. folyt be; fegyelmi büntetés és pedig bőjt 3 rabbal szemben alkalmaztatott; halálozás nem fordult elő.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Március tizenötödikén.

— 1894. —

Ha márciusnak idusán,
Vallásomat kérdeznél valaki,
Azt válaszolnám nyíltan, igazán:
Az én vallásom a hazám!
Ki nemzetem javára él,
Ki munkában versenyre kél,
Ki érte áldoz szüntelen:
Az egy valláson van velem!
Vallásom az, hogy én is ott legyek
Azok között, kik érte küzdenek,
S mind megtegyem, egészen a halálig,
A mi hazám dicsőségére válik!

Ha márciusnak idusán,
Vallásomat fürkészve kérdenék,
Azt válaszolnám nyíltan, igazán:
Az én vallásom a testvériség!
Vallásom az, hogy mindenkit szeressek,
S a míg okom nincs, senkit meg ne vessek,
Becsüljem mindig más jogát,
Testvéreim karoljam át
Az irgalmast, a jót, nemest,
A tiszteletre érdemest!
Vallásom az, hogy embertársaim közt
Ne válogassak rang, cimer szerint.

A hü, a munkás, a tiszta lelkű ember
Jöjjön szívemre mind!

*

Ha márciusnak idusán
Vallásomat kíváncsian kutatnák,
Azt válaszolnám nyíltan, igazán!
Az én vallásom a szabadság!
Szabadság, lelkünk méltósága, fénye,
Szabadság, férfiak legszebb erénye,
Mely önmagát fékezni tudja jól,
De zsarnokok jármába nem hajol!
Szabadság, mely ha rombol is: terem,
Mert jóra vágyik és a célja rend.
Az én vallásom az a szent erő,
Mely vértanúk sírjából tör elő,
Vagy mint egy isten, égből földre jő,
Ha bűn, gonoszság uralomra hágott:
Hogy vérével megváltsa a világot!

*

E nagy napon kívánom lelkesedve:
Vallásomat minden magyar kövessel!
E nagy napon szívemből azt kívánom,
Hogy ne legyen üres szó ez a három,
Mig a magyarban lélek lángja ég:
Haza, szabadság és testvériség!
E nagy napon hozzád fohászkodom
Hatalmas Isten, könynyel a szememben:
Gyógyítsd meg azt, ki távol idegenben
A Háromság, melyben én hiszek,
Legelső, legjobb, legdicsőbb,
Leghűbb apostola!
Gyógyítsd meg azt, ki nem hal meg soha,
De tőlünk mégis menni, válni készül!
Bár senki sincsen méltóbb arra, hogy

Te megvigasztald és fölvidd az égbe,
Számkivetésből örökös fenségbe, —
Im, kérlek buzgón, könyörögve most:
Ne vedd el tőlünk még Kossuth Lajost!

Ábrányi Emil.

A nemzet ünnepén.

(Szavaltá Balogh Jenő 1894. március 15.)

Leventék sarja, daliák utóda,
Szép Magyarország, áldott nemzetem,
Miként Jehova nevé a zsidóság,
Neved ajkamra félve csak veszem.
Itt minden porszem egy szentséges oltár,
Mit őseinknek véréből kifolyt ár,
Olyan szentté és oly nagygyá emelt,
Mely előtt Európa térdepelt.

Ez születésed napja Magyarország,
Eddig voltál csak egy élő halál,
Vérkeresztségre azok vittek aztán,
Kiket te védteél s még nem is valál.
De mint az illat nem marad virágba,
A hied elszállt az egész világba;
A „magyar“ név a szerelem dala,
A mit megért a föld minden fia.

Mégis mit tettek? Századok keserve
Beszél népemnek bus ábrázatán,
S ha meg nem hálnak őseink hazánkért,
Nemünkét rég megölték volna tán.
A kétfejű sas megszállott Budára,
A nemzet vérért ott szívta magába,

Azt hitte, hogyha vérünkkel tele,
Lelkünket is kiszívja majd vele.

De meg nem haltunk, a vér özönében
A vértanúknak zengett himnusz,
E véren át az ősök nagy szerelme
Kiáltott hozzánk: Ébredj hon fia!
S mikor megharsant a harc trombitája,
A földnek szíve megdőbönt reája;
Mikor robigva megjelent hadunk,
Ugy futni, mint ők, úgy mi nem tudunk.

Dicső honvédség, katonák virága,
Minőt regékben lehet hallani!
Ágyuitoknak menydörgő szavából
Dübörg, maradt még most is valami.
S a kik bitófán függtek haldokolva,
Szellő ingatta testöket zokogva:
De mint harangok terhelék a fát,
S a szabadságnak zúgták szent dalát.

Rettentő voltál népem a csatában,
Minden vítéld egy Napoleon,
De mint letörléd a vért arcadról,
Könyeztél a megölt halottakon.
Ha volt a földön kóborló, vagy árva,
Mi befogadtuk nagylelkűn hazánkba,
Od'adtuk néki fele kenyérünk,
Megosztók véle bűnk és örömünk.

Románt, tót, svábot testvérül fogadtunk,
Védőül adtuk nekik hős karunk,
Od'adtunk mindent, de becsületünkre
Soha, de soha meg nem alkuszunk.
A mult időt, mi elszállott felettünk,
Mig védelmőkben töltök napjaink,
Azt még az Isten sem adhatja vissza,
Csak kipótolják nagy küzdéseink.

Az építészeti hivatal jelenti, hogy sem állami, sem a törvényhatósági utakon közlekedési akadályok nem fordultak elő, a rendes utféntartási munkákon kívül február hóban más munkálatok nem végeztek.

Az árvaszéki elnök jelentéséből fölemlítjük, hogy a központi árvaszéki előadók februárban feldolgoztak 730 beadványt, hátralékban maradt 958; a hátralékok felszaporodása az előadók betegeskedésében találja indoklását.

A tanfelügyelő irodai teendők által lévén elfoglalva, februárban a vidéken csak a vármegyei és ördögkúti iskolákat látogatta meg és Zilahon teljesített iskola-vizsgálatokat.

A vármegyei főorvos jelentése szerint a közegészségi állapot általában kedvezőbb volt februárban, mint az előző hónapban s a tömegesen fellépett influenza is vesztett járványos jellegéből. Járványok nem uralkodtak, egyedül a ronszoló toroklob torokgyikkal karöltve merült fel Hadadban 8 esetben, gyógyult 3, meghalt 5, ugyanezen betegségből volt Pelében 4, M.-Kecel, T.-Szántó és Keszi községekben 1-1 eset. Illésfalván 3 vörheny, Göröcsönben 5 kanyaró-eset észleltetett.

A vármegyei kórházban február hó folyamán gyógykezeltetett 91 beteg, kibocsátattak 30, meghalt 4, bent maradt 57. Kiadatott a vármegye területén 53 látlelet, ezek közt 10 súlyosabb sérülésekről. Hullaszemle 3 esetben eszközöltetett és pedig 2 öngyilkosság és 1 baleset miatt előfordult halálesetnél. A szokásos orvos-rendőri vizsgálatok pontosan fogatosítottak s különösebb visszaélések és rendtelenségek nem észleltettek.

Főorvos február 21-én vizsgálta felül a Hármaspatak és Magyarpaták községekben dr. Böckel Béla körorvos által gyógykezelt trachomás szembetegeket, 29-et. Teljesen gyógyult 25, megvult 1, kórházba küldetett 1, felügyelet alatt maradt 2, meg nem jelent a vizsgálaton 1. Dr. Böckel Béla körorvost a szembe-tegek gyógyítása körül kifejtett buzgósá-
gaért és tevékenységéért őszinte elismerés és köszönet illeti.

Több, főleg magánosokat érdeklő gyalta a Klein Adolf kir. mérnök építelmi választmánya ült össze és táradó, utadó és közigazgatási ügyek elinté-
zése után a közigazgatási bizottság fe-
szeti hivatali főnök fejelemi ügyét. Ne-
vezett ellen a fegyelmi vizsgálatot az ál-
lami uton folyamatban volt kavicshege-
rezési munkálatok felügyelése és ellen-
őrzése körül előfordult mulasztások miatt
a kereskedelemügyi miniszter még a mult
évben elrendelvé, a fogatosított vizs-
gálat alapján a fegyelmi választmány
Klein Adolfot az első foku fegyelmi bü-
ntetésre: írásbeli megrovásra büntette.

Főispánunk az ülést d. e. 12 órakor
bezárta. „Szilágy.”

Március 15. Sz.-Somlyón.

Március 15-ikét, mint a szabadság
ünnepét Sz.-Somlyó város közönsége ez
évben kiváló buzgalommal ünnepelte meg.

A színház termében délelőtt 10 óra-
kor a „Polgári olvasókör” élén elnöke
Bogdán István községi iskolai igazga-

Azért nem félünk. E hon szenvedése
Ép fentartója s büszke ereje,
Szenvedni nem tud, csak igaz, nemes szív,
Mely a magyarnak ősi jelleme.
De ne feledd el, szeretőm, virágom,
Ó ne feledd el drága, szent honom,
Hogy jószágodban te is győnge voltál,
Mikor tiportál oroszlanokon.

Egy félisten sir kék Itáliában,
Siró félisten, szörnyű képzelet!
Szegegy ősz ember, remegő kezrede
Elküldi e nap csókját nemzedet.
Nagy voltál mindig, csak bűd tett na-
gyobbá,

Mint Jézus ahogy keresztfáját hordá;
„Sorsod viselni, bár tudjuk bajos,
Azért ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos!”

Ne sirj, könyöd mint mennykő hull e
földre,
S rengő lakunkat leszakasztja ránk.
Mi hontalanná tettük ősz fejed, de
Ne bánj hasonlón velünk, jó atyánk!
Mint sérthetetlen szellem leng felettünk,
S ha téged soha, soha nem felejtünk:
Akkor hazánkban mult évezrede,
Dicsőségünknek lesz csak kezdete.

Köln Gyula.

toval rendezte az ünnepélyt páratlan
ügyességgel és sikerrel.

A gymn. ifjúság elénekelt a „Him-
nusz”-t. Ezután Bogdán István az ol-
vasókör elnöke hatásos megnyitó beszé-
det mondott, mely maga is egyik fény-
pontja az ünnepnek.

A nap jelentőségét Bartha Endre
ügyvéd ismertette a történelemből meri-
tett, eszmékben gazdag lelkesítő és ma-
gasztos beszédével, mely beszéd nemcsak
a kidolgozás kerekdedségével, hanem az
előadás precizitásával is oly hatást gya-
korolt, hogy zugó éljenzés és tapsvihar-
ban veszték el végső szavai, mikor a ki-
rályt, a hazát, Kossuth Lajost, az egyen-
lőséget, testvériséget és a szabadságot
éltette.

Ezután Balogh Jenő szigorló or-
vos elszavalt a Kölln Gyula gymn. ta-
nárnak ez alkalomra irt s mai tárcánk-
ban közölt költeményét oly érzéssel és
hatással, hogy az öreg honvédek is kö-
nyeztek és sirtak. Majd Szentkirályi
Albert községi iskolai tanító lépett elő
és nagy hévvel, még nagyobb hatással
szavalt a „Talpra magyar”-t. Viharos
éljenzés és taps volt a két ifjú szónok
juttalma. Végére a gymn. ifjúság dal-
köre elénekelt a „Szózat”-ot és ennek
hatása alatt a helybeli zenekar kísérete
mellett kivonult a nagy közönség, mely
a termet zsufolásig megtöltötte, lelkesítő
éljenzések közepette oszlott szét.

Este kivilágítással akarta a város
közönsége az ünnepélyt emelni. A lobo-
gókkal feldiszipített utcákon csakhamar ki
is gyultak mindenütt a gyertyák, mikor
hire terjedt a városban, hogy Kossuth
Lajos meghalt. Ennek következtében so-
kan úgy vélekedtek, hogy nincs helye a
világításnak, hanem a gyásznap és így
több középületünk is, mint a városháza,
a kaszinó, a gimnázium, már gyászolt.
De a késő este Budapestről érkezett táv-
irat megcáfolta a gyászhirot és a polgá-
rok s intelligens hivatalnokok nagy része
bankettre gyűlt össze a „Medve” szálloda
nagy termében. Ezen lakomán számos
pohárvirágzó hangzott el; legérdekeseb-
bek voltak azok, melyek a királyra,
Kossuth Lajosra, az olvasókörre és an-
nak elnökére, Bartha Endrére, a polgá-
rokra, az öreg honvédekre, Kölln Gy-
lára, az ünnepélyben közreműködőkre és
a haza szabadságának megvédelmzésére
hangzottak el. A lelkesedés oly nagy
volt, hogy Balogh Jenő és Szentkirályi
Albert még egyszer elszavalták itt is a
délelőtt elhangzott költeményeket. Való-
ban egy évtized lefolyása alatt Sz.-Som-
lyón március ezen Idusa volt legjobban
megünnepelve és elrendezve.

A h é t r ől.

(Fővárosi levél.)

Az újságírók, ezek a névtelen hősök
ritkán lépnek a nagy közönség elé nyilt si-
sakkal s talán ez is az egyik oka, hogyha
a „bohémek” csapnak föl bárendezőknak,
a közönség csak úgy tódul a bohém-bálba,
nem annyira azért, hogy táncoljon, hanem,
hogy megismerkedjék a rendezőkkel. És az
újságíróknak különös nagy szerencsájuk van
a bárendezésben. A hányat még eddig ren-
deztek, az mind a legfényesebben sikerült.

A legfényesebben sikerült az Otthon
tündérestéje is. Nem volt újságírói na-
gyítás, hogy a Vigadó a katolikus gyűlés
óta nem látott akkora közönséget. Hanem
az is igaz, hogy csak egy újságírói klub
képes oly érdekes gazdag műsorú hangver-
senyt összehozni, a minő a tündérestén volt.
A művészek színejava szerepelt ezen az es-
tén s maguk az újságírók is kitétek ma-
gukért ki prologgal, ki monologgal, ki egy
kis vigjátékkal. Nem csoda aztán, ha sem
a bőjt, sem a polgári házasság, sem egyéb
baleset nem volt képes megrontani a tün-
dérest sikerét. A közönség szeret jól mulatni,
s hálás azok iránt, kik a rengeteg sok, unal-
mas elite-bál után igazi élvezetet tudnak
nyújtani. Az Otthon ezzel a tündéresté-
vel megalapította jó hírét, nevét s most
már ha ismét bált csinál, nyilván a redout
sem lesz elég tágas neki.

A tündérest mámorát még ki sem alud-
tuk, fekete zászlók jelentek meg a színhá-
zaton, s beszárnyalta a várost a szomorú
hir: meghalt Paulay Ede. Régóta beteges-
kedett a nemzeti színház kitűnő igazgatója,
de halála váratlanul jött mégis. A részvét
általános. Nagy, súlyosan nagy a vesztesége
a színháznak, mert Paulay Ede minta-igaz-
gató volt s a nemzeti színházat valóban
magas nívóra emelte s az ő vezetése alatt
igazi „nemzeti” színház volt. És általános a
részvét az elhunyt családja iránt. Egy szép,
fiatal özvegy s két pici gyermek maradt
utána. És lehetetlen, hogy könyvet ne fakasz-

szanak a haldokló utolsó szavai: „Mondjá-
tok meg a közönségnek, hogy érdemeim
voltak, nem hagyják éhezni gyermekeimet.”

Nem szívfacsaró csak gondolatnak is,
hogy egy becsületes, munkás élet után, ret-
tentő aggodalmak közt hunyja le a szemét
a családapa, ki élén állott a legelső műin-
tézetnek s a ki ez előkelő állásában nem
tudott vagyont szerezni, éppen csak hogy
tisztességesen fentartotta övét, de vagyont
már nem hagyhat hátra s azzal a rémes
gondolattal hal meg, hogy gyermekei majd
éhezni fognak. Lett volna csak bankigaz-
gató, kevesebb tudással, műveltséggel, ke-
vesebb munkával nagy vagyont szerezhet s
nyugodtan hal meg: nem éheznek a kicsi
árvák.

Mert az irodalmi és művészi pályán a
dicsőségből csak kijut, hanem a kenyérből
annál kevesebb. Abból, hogy a nemzeti
színház rendesen tele volt, sőt nem is fért
bele a közönség, semmi haszna sem volt
Paulaynak, ámbátor első sorban az ő ér-
deme volt ez. Egyszerű fizetett hivatalnok
volt, a ki vagyonszerezésre nem is gondol-
hatott s most a jóléti közönségre száll a
kötelesség: kényeret adni az árváknak.

Hiszen nem is kételkedem abban, hogy
a közönség gondoskodik a Paulay gyerme-
keiről. Egy-két forintot ki sajnálna annak
a férfinak a családjától, ki elévülhetetlen
érdemeket szerzett a nemzeti színház körüli?

Hogy ki lesz Paulay utódja a nemzeti
színháznál? — ez a kérdés nem most merül
fel először. Amint betegeskedni kezdett,
magindult a hajsza e még nem üres, de bi-
zonyosan megüresedő állás után. Írók és
művészek egész csapata a jelölt, de méltó
utódra még nem talált a közvélemény. Azon
önjelöltek természetesen mind méltóknak
találják magukat s mindent el is követnek
az előkelő állás megnyeréséért. Nagy való-
színűség szerint színes lesz Paulay utódja.

Midőn e levelet írom, országsszerte ag-
gódo szívvel lesik a Turinból jövő híreket,
melyek az agg hontalanról jönnek. Az ellent-
mondó híreknek nehéz eligazodni, de — fájd-
alom — már az optimisták is alig hisznek
Kossuth fölgögyulásában. Az a csodák
csodája volna, ha ebben a magas korban
győzedelmesen küzdenék meg a halállal.

Vajha megesnék ez a csodák csodája?

Székelly Huszár.

Szinészet.

Március hó 14-én a „Nebántsvi-
rág” mint a Kovács jutalomjátéka ada-
tott. Ezen minden ízében sikerült előadás
ismét kevés számú közönség nézte végig,
pedig valóban tanujelét adta a társulat
annak, hogy akar és tud is jól produ-
calni.

Sok tekintetben hozzájárult az est si-
keréhez a máskor kárhozottat fűzharmo-
nika, mely különösen a kolostori jelenet-
ben egészen hozzáillett a darab bűbajos
zenéjéhez.

D. Vlád Gizella mint Denise, nagyon
kedves Nebántsvirág volt és a legkénye-
sebb igényeket is teljesen kielégítette.
Nem hagyható dicséret nélkül Deák Lo-
riet szerepében adott kitűnő alakításáért.
Egyáltalán az összes szereplők méltó di-
cséretet érdemelnek.

Március 15-én a nagy nap emlékére
diszlocadás volt, „Petőfi Sándor élete és
halála” hozott színre. Sikerült néma-
képlet mutatta be a közönség előtt
Kossuth Lajost mint élete virágában
levő férfit s mint elagott vénét. A meg-
hatottság, mit e kép a közönség körében
előidézett néma csendességben nyilvánult
s többeknek könnyű rezgett szempilláján,
midőn maga előtt látta a szent öreg élő
alakját.

Deákot illeti a dicséret e kitűnő ala-
kításért, valamint övé az érdem Bem apó
szerepének valóban jó eljátszásáért is.

Pénteken Nyáray jutalomjátékául
„Tót legény Amerikában” című bohóza-
tot adták. Nyáray a Papenek Dani szere-
pében több ízben megneveltette a közön-
séget s completeit hangos taposok között
ismételtették meg.

Szombaton Szép Heléna került színre
„ritka” szép közönség előtt, mint azt Me-
nelaus (Deák) a királyi trónon ülve ke-
serű gunnyal jegyzett meg. Az üresség-
től kongó terem nem zavarta meg színé-
szeinket játékaikban s valóban élvezetes
estét szereztek az ott lévő nagyon csekély
számú közönségnek. D. Vlád Gizella ké-
pezte az est fénypontját, ki valóban szép
Heléna volt s kinek öltözeke bármely más
primadonnának is diszére vált volna. Pá-
ris hálás szerepét Kovács játszta a tőle
megszokott elegancia és ruinnal. Deák,
ő páratlan Menelaus volt.

Vasárnap a „Falu rossza” adatott
elő, mint D. Vlád Gizella jutalomjátéka.

Ismeretes e zamatos magyar népszinmű
minyájunk előtt, így a szereplők játéka
szorítkozva megemlítettünk annyit, hogy itt
is a Deák pár játéka gyönyörködtették a
szép számú közönséget. A jutalmazandó
sűrű tapssal s egy díszes virágcsokorral
lett kitüntetve. Ünnep után új tagokkal
és szebb reményekkel kezdi meg előadá-
sait e pártolásra érdemes társulat.

Állatbiztosítás és mezőgazdaság.

Az állatbiztosítás rég nélkülözött szüksége a
magyar mezőgazdaságnak. Ezelőtt husz esztendő-
vel „Orion” elnevezés alatt külön biztosító rész-
vénytársaság alakult az állatbiztosítás céljaira s
bár e társaság minden erejét megfeszítette, hogy
létezését biztosítsa, alig pár év elteltével mégis
megbukott a magyar közöny következtében.

Mert még abban az időben a mezőgazdák
nem sokat törődtek marhaállományaukkal; de nem
sokat törődtek a mezőgazdasági kultúra egyéb
eszközeivel sem. Az idő intó szavának kellett
beleszólni a rozoga gazdálkodásukba, a tapasztala-
lat eme nagy mesterének, a mely nem tűrhette
immár tovább, hogy a magyar anyaföldnek és
termő ereje végekben meglazuljon, elzúllódjék a
magyarság és a magyar állam legnagyobb vesztere,
hátrányára és kárára.

Az impulzus az állatbiztosításra vonatkozó
törvényjavaslat megalkotására ez adta meg s azért
a földmívelési miniszternek az állatbiztosításra
vonatkozó törvényjavaslatát nemcsak nemzetgazda-
sági, de hazafias szempontból is örömmel üdvözöl-
heti minden földmívelő mezőgazda, a kinek a
saját érdekén felül a nagy magyar nemzet érdeke
is a szívén fekszik.

Odáj jutottunk, hogy ha nem gondoskodunk
marhaállományunk köteles biztonságáról, a mezei
gazdálkodás legfőbb tényezője vész ki, vagy leg-
alább annak száma annyira meg fog fogyni, hogy
munkához való hathatós segítségükhez csak nagy
nehezen juthatunk majd, vagy igen drága pénzért
és áldozatok árán. Mert ha marhaállományunk
jövőjéről nem gondoskodunk, a mezei munkának,
a földmívelésnek a költségét nem is a kézi nap-
szám fogja ezután megdrágítani, hanem az igas
állat beszerzésének tetemes költségei, melyeket az
igavonó értékének hullámzásai és szapora elhul-
lása vagy betegedése megkövetel.

Hogy a mezőgazdasággal foglalkozó gazdáink
egy része ezt a körülményt még ezideig nem igen
értette meg vagy reá nem is gondolt, ez a körülmé-
ny a gazdasági talajmívelő eszközökben előál-
lott rohamos fejlődésben találja magyarságát,
mely száz és száz százaléknyi erő és munkameg-
takarítás segítségével jött szolgálatára a földet
munkáló népeknek.

A mezőgazdaság, a talajnemesítés körében
kétségekivül korszakot alkotó fordulatot idéztek
elő a földmívelés céljait szolgáló mezőgazdasági
gépek és eszközök terén mutatkozó találmányok
sorozata és a gépek szerkezetében beállott újítá-
sok és javítások.

A gazda ma kevesebb nyers erő alkalmazása
mellett több munkát próbálhat, mint azelőtt két-
ennyivel. Azelőtt a drága angol gépek nagyobb
befektetéseket igényeltek, mert ugyszólván ki volt
zárv a konkurrencia; a mióta azonban hazánk-
ban a gazdasági gépek gyártása olyan lendületet
nyert, hogy ezen gyáripár ma már első helyre
küzdötte föl magát s az ipar ezen fellendülésének
hatása alatt a külföldi gyártmányok kiszorítása
mellett a gazda azt az előnyt is élvezheti, hogy
a magyar piacra került magyar gépeket közvetlen
forrásból, saját igényeinek megfelelően szerezheti
be, olyant például minőt az „Első magyar gazda-
sági gépgyár” produkál, mely olcsóbb is és szerke-
zetében a hazai gazdasági viszonyoknak legjobban
megfelel, azóta a gazda helyzete, de főleg eme
gyáripárunk is, ezáltal hogy az „Első magyar
gazdasági gépgyár részvénytársulat” olcsóbb és
minőségileg is előnyösebb gyártmányaival a kül-
földi drágább portékákat kiszorította, tetemesen
javult.

Hogy az agrikultúra állapota a mai gazdának
tetemes előnyöket biztosíthat, csak rá kell mutat-
nunk a kolozsvári gazdasági egyesület titkári
hivatala által kiállított ama bizonyítványra, hogy
az említett magyar gazdasági gépgyár legújabb
szerkezetű pótszalmarázzal ellátott cseplőgépeivel
megéjtett próbacseplés eredményeképp kitűnt, hogy
a kicsélt kalászosokban szem egyáltalán nem ma-
rad s a gabona teljesen piacképes.

A mezőgazdaságban a gépek a gazda nélkülöz-
hetlen munkatársainak tekintendők és minél jobb
fajta gépekkel rendelkezik a gazda, munkája an-
nál olcsóbbá válik s e szerint annál több hasznot
produkálhat. Az állattenyésztés, vagy az állat
megbecsülése a gazdaságban a termés fluktuációjá-
ban mutatkozó különbségnek kiegyenlítő eszköze.

A gazdának a gazdaságban levő állatok biz-
tonságának és egészségének megőrzését fontos
kötelességűdésnek kell tartania, a minthogy fon-
tos kötelessége minden jó gazdának, gazdaságát a
modern technika gazdasági gépeivel felszerelni,
mert egészséges jó gazdálkodás e két tényező
nélkül nem képzelhető.

K. A.

Lapunk zártakor vesszük a leverő
gyászhirot, hogy Kossuth Lajos nagy
hazánkfia március 20-ikán Turinban
meghalt.

Harangok szomorú zugása, Szilágy-
Somlyó város köz- és magán épüle-
tein gyászlobogók hirdetik, hogy a
nagy lángész, kinek kimagasló utól-
érhetetlen szellemi tehetségei még 92

éves korában is az egész művelt világot bámulatra ragadták, s kinek lángoló szabadságszeretete és tiszta hazafisága mint tűzszlop világítá meg szegény elnyomott Magyar hazánk-nak vihártól hányatott hajóját, — a legnagyobb magyar hazafi, Magyar-ország 1848-diki kormányzója nincs többé.

Kossuth Lajos a magyar nemzet halottja. Gyászolja az egész ország, siratja az egész magyar nemzet.

Hogy a magyar országgyűlés minő álláspontot foglal el a nagy halottal szemben, kit egy szerencsétlen honosítási törvény holt betűi a magyar honosságból kitagadtak, még nem tudhatjuk. Hírlik és óhajtjuk s óhajtja minden magyar, hogy Kossuth Lajos a nemzet halottjának hivatalosan is elösmertessék s országos temetést rendezzenek s holttestét Magyarországra szállítsák.

Szilágy-Somlyó város polgármestere igen helyesen cselekedett, midőn a gyászshir vétele után azonnal rendkívüli közgyűlésre hívta össze ma délelőtti 11 órára a képviselőtestületet, hogy a nagy száműzött elhunyt feletti gyász alkalmából, kit városunk is büszkén valhatott díszpolgárának, megfelelőleg intézkedjék s méltóan rója le a kegyelet adóját.

Különfélék.

— *Mai számunkhoz fél iv hírdetési melléklet van csatolva.*

— **Rendkívüli közgyűlés.** Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete ma délelőtti 11 órakor Kossuth Lajos nagy hazánkfia halála alkalmából rendkívüli közgyűlést tart.

— **Vasúti hír.** A m. kir. államvasutak igazgatósága f. évi május 1-től fogva az eddig közlekedett vonatok meghagyása mellett a nagy-károly—zilahi vonalat egy, a nagy-károly—zilágy-somlyót pedig két vonattal fogja szaporítani. Ez örvendetes újítás következtében Zilahról naponként két ízben lehet úgy Szilágy-Somlyóra, mint Nagy-Károlyra utazni. Az új menetrendnek reánk vonatkozó legfontosabb adatai (a régi vonatok menetrendjének meghagyásával) a következők: Vegyes vonat indul Zilahról reggel 4 óra 20 perccor, Nagy-Károlyra érkezik d. e. 9 óra 6 p. Viszont Nagy-Károlyból indul az új vonat d. u. 4 ó. 10 p., Zilahra érkezik este 9 ó. 18 p. Továbbá: Szilágy-Somlyóról indul vegyes vonat d. u. 6 ó. 30 p., Zilahra érkezik este 9 ó. 18 p.; Szilágy-Somlyóról indul egy másik vonat d. u. 4 ó. 41 p., Nagy-Károlyra érkezik este 9 ó. 6 p. Végül: Nagy-Károlyból indul d. u. 4 ó. 10 p., Szilágy-Somlyóra érkezik este 8 óra 40 perccor. Hogy mennyi előnnyel jár ez új intézkedés, azt felesleges bővebben magyarázni, mint a hogy maguk az adatok mutatják. Mint halljuk, a vonatok megszaporítását egyfelől az utazók kényelme érdekli, másfelől, a vármegyénkben mind nagyobb lendületet nyerő fa-szállítás tette szükségessé.

— **Március 15-ikét,** a nemzet ujjaébredésének nagy napját vármegyénk minden városában, sőt több kisebb községekben is ez évben is megünnepelték. Zilahon, a vármegye székhelyén az előző éviéket is meghaladó lelkesedéssel ünnepelték meg a nagy napot. A Kossuth-tért beláthatlan számú lelkes közönség foglalta el s a daloskór, tűzoltó-testület, iskolák és társulatok sorakoztak s vonultak fel a reformátusok templomába, hol a nemzeti ünnepet Nagy Mihály ref. kántor gyönyörű éneke nyitotta meg. A daloskór a „Himnusz“-t adta elő. Ezután Magyaróssy István ref. lelkész lépett a szószékre és mondott igaz hazafias lelkesültségtől áthatott beszédet. A beszéd után a daloskór a „Szózat“-ot zendítette rá. Majd Kónya László ref. pap lépett a szószékre s gyönyörű imát mondott a szabad eszmék diadaláért, a népek, felekezetek egyetértéséért és békéjéért, Magyarország nagyságáért és boldogságáért. Imájának megható szép része volt, a melyben a haldokló Kossuthért, eszméinek diadaláért s az uralkodó házért fohászzkodott. Ezután ismét a daloskór szerepelt s a nagy közönség a kaszinó elébe vonult, hol dr. Both István tanár tartott hazafias beszédet. Délután elterjedt Kossuth halálhíre, s hirtelen több helyeken megjelentek az épületeken a gyász-

lobogók s az egész város szomorú hangulatba esett. Este felé megjött a hír, hogy Kossuth még él s ismét kiderültek a kedélyek s megtartották az esteli ünnepélyt is. — Krasznán a község háza nagy termében délután 3 órakor gyűlt össze a közönség s az ünnepély nyitányul a daloskór a „Himnusz“-t énekelte. Utána Sarkady Gyula lépett az emelvényre és szép előadásban szavalta „Március Idusán“ című költeményt. Az ünnepélyre felolvasást Farkas István r. k. lelkész készítette s azt dr. Steiner Mór szépen, szabatosan olvasta fel. Ezután a daloskór magyar népdalegyveleget énekelte, minek bevégeztével Fülöp Lajos szavalta az „Előre“ című költeményt. Az ünnepélyt a dalárok „Nemzeti indulója“ zárta be. Az önkéntes adakozásból befolyt összeget az olvasó-egylet a daloskórnek adományozta. — Zoványon is megünnepelték a nagy napot, és pedig az olvasó-egylet és dalárda szépen sikerült ünnepélyt rendezet, — mellyel még egyfelől az 1848. márc. 15-iki nemzeti ujjaébredés évfordulóján a hazaszeretet legtisztább érzetét juttatta nemes kifejezésre, — másfelől ékesen szóló, intő-példája, nagyon sok községhez, lángszavakkal zengette el: „kövessetek jövőben minket!“ Az ünnepély, mely esti 7 órakor vette kezdetét, a község piacán, a szabad ég alatt ment végbe, hova a két egylet zeneszó kíséretében, fáklyák lobogó fénye mellett „1848.“ felíratú nemzeti színű lobogó alatt vonult fel a községi iskolától. A piactér zsúfolva volt közönséggel, mely között Bürgerd, Ipp, Nagyfalvi is szép számmal volt képviselve. A szónoki emelvény mögött félkörben felállított dalárda működése kezdte meg az ünnepélyt, rázendítvén Kölcsi „Himnusz“-át, mely után Török Lajos lépett az emelvényre s lelkes hangon mondott hazafias beszédét több helyen tapsvihar éljénzés szakitotta félbe s aztán ismét a dalárda szerepelt. Majd Horváth Zsigmond szavalta el a „Talpra magyar“-t s a megújuló éljénzés a dalárda által rázendített „Marseillaise“ indulóba halt el, mely után Király Péter jogász mondott a jelenlévők lelkes éljénzeivel kísért lelkesítő beszédet. Az ünnepélyt a dalárda Vörösmarti „Szózat“-ának éljénzésével fejezte be. — Szilágy-Csehben a m. kir. állami iskolában rendezték az ünnepélyt. A program tizenegy pontból állott. A felsőbb osztályok és az ismétlő iskola növendékei vegyes karban több hazafias darabot énekeltek. Alkalmi beszédet tartott Bardócz Pál isk. igazgató.

— **A debreceni kereskedelmi akadémia** volt tanítványait fölkéri az igazgatóság: jelentsek be f. hó 31-ig jelenlegi alkalmaztatásuk minőségét és javadalmát, hogy a tanítványok új palotájának fölavatása alkalmából kiadandó emlék-könyvben az érettségivel távozottak teljes névsora közölhető legyen.

— **Gyászshir.** Dr. Török József k. tanácsos, debreceni ev. ref. főiskolai tanár, a magyar tudományos akadémia s több más tudományos egylet és társaság tagja, a magyar protestáns tanügyi nagy vesztességére — 1894. március 14-én hajnalban, több hónapi súlyos szenvedés után, élete 81. dik, tanári hivatala 46. ik évében Debrecenben elhunyt. A boldogult hült tetemet a N. Hatvan-utcai 1092. számú háztól folyó hó 16-án délután 3 órakor, a nagytemplomban tartott rövid szertartás után, a Kossuth-utcai temető kertben levő családi sírboltba helyezték nyugalomra.

— **Nyilvános köszönet.** A helybeli Krasznamegyei takarékpénztár-egyesület a következő múlt évi jövedelméből a helybeli községi iskola részére tíz oszt. ért. forintot kegyeskedett adományozni, mely nemes tettéért halás köszönetét nyilváníttja az iskola igazgatósága.

— **Fakereskedők figyelmébe.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter irtól vett értesítés alapján, tudatja az érdekelt kiviteli vállalatokkal, hogy a tőlünk Németországba vitt épület-és szerszámfa a szerződéses tétel szerinti vámkezelésre igényt tarthat, ha annak az osztrák-magyar monarchia szabad forgalmából való származása a kísérő okmányokból kitünik.

— **Pályázat eredménye.** Budapest fő és székváros által a közutak és vízholdó kocsikra tartott pályázat eredménye az lett, hogy a szállítást „Tarnóczy tűzoltó- és gépgyár-részvénytársaság“ kapta meg.

— **Bőriparosok figyelmébe.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekelt iparosokkal, hogy a kereskedelmi és közoktatási miniszter urak a budapesti technológiai iparmuzeumnak kapcsolatosan egy bőripari kísérleti állomást rendeztek be; és állomás célja az érdekelt iparosok és kereskedőknek alkalmat nyújtani arra, hogy a bőrgyártáshoz szükséges

nyers és segédanyagokat, valamint a kész bőrt hazai intézetben megvizsgáltathassák; azokat a vegytani elemzéseket és műszaki eljárásokat, a melyekkel a bőrgyártás üzeme ellenőrizhető, illetve a bőrgyártáshoz használt anyagok, kész termékek megvizsgálhatók, maguk az iparosok is megismerhessék és begyakorolhassák. Ezenkívül a nevezett állomás a nyers anyagok használatosságára, gyártási eljárások módosítására, a gyári üzemben mutatkozó fogyatkozások kipuhatólására, ezek megelőzésére, valamint a bőriparban alkalmazott munkafolyamatokra nézve kísérleteket végez, bőripari gépek és műhelyi felszerelések beszerzésére nézve utmutatással és tanácsal szolgál. Az állomásnak a technológiai iparmuzeum felügyelő bizottsága által szerkesztett szabályzata a kamara irodájában megtekinthető. Végül, hogy a budapesti és bécsi intézetben végzett kísérletek és vizsgálatok eredményei közvetlenül összehasonlíthatók legyenek, az illető vizsgálatok általában a fél kívánatára bécsi cs. kir. bőripari kísérletező állomáson alkalmazott módszerek és eljárások szerint fognak végeztetni. Miután a megvizsgálandó anyagok próbavételének és csomagolásának módja a vizsgálat eredményét lényegesen befolyásolhatja, a helyes próbavételre és a megfelelő csomagolásra kiváló gond fordítandó. A vizsgálatok díjjegyzéke megtekinthető a kamara irodájában.

— **Mit mondott a kabai asszony?** Nagyívők kérelmére bocsátotta ki a pénzügyminiszter a belügyi és kereskedelmi miniszterrel egyetértéssel azt a rendeletet, mely korcsmároskörökben nagy ribilliót szült. A rendelet elrendeli, hogy ezután ne csak 10 literes és fél literes sörös poharak (u. n. kriglik) legyenek, hanem hogy annak, aki sokat akar inni, ne kelljen kétszer fáradnia, egész literes poharakat is tartsanak a korcsmárosok. Több asztaltársaság fáklyásmenettel akarja a miniszternek elismerését kifejezni.

— **Sétabotra alkalmas fák kivitele** Amerikába. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarát arról értesítette a kereskedelmi miniszter ur 6 nagyméltósága, hogy az amerikai piacokon — a new-yorki főkonsul jelentése szerint — a sétaból készítésére alkalmas fa nagyon keresett cikk. Egy igen megbízható ügynök — (Ottó Kaff New-York, 69. Pine-Street) pl. csak a múlt év folyamán 30,000 frt értékű ily fa bevételt közvetítette. Legkedveltebb és kelendőbb fanevek az u. n. mehadiai cseresnye, a kőris, vadgesztenye, ezrért természetes állapotban 400—600 frtot kaphatni; akácfa-pálák ezere 80—100 frt, (franco Budapest) vadgesztenye pálca 300—400 frt, sőt a venyige is igen jó áron értékesíthető. A fák 1—4 éves korukban levághatók s egész természetes állapotban (legfeljebb egyik végükön behajlítva) kerülnek kivitelbe. E kivitelünkre nézve érdekes körülményt a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara azon figyelmeztetéssel hozza az érdekeltek tudomására, hogy legajánlatosabb volna fentnevezett ügynökkel közvetlen összeköttetésbe lépniök.

Egészszelyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig, — valamint fekete, fehér és színes szelyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig, — sima, kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámentesen a privát megrendelők lakására HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **A „Magyar Mese- és Mondavilág“-ból,** Benedek Elek nagy mesevállalatából megjelent a 4-ik füzet. Ez a füzet még gazdagabb mesékben is, illusztrációkban is, mint az előző füzetek. Nyolc teljes mesét foglal magában 15 művészi illusztrációval, nevezetesen: A vasorrú bába. Az acél gyűrű. A király nyulai. Hammas Jutka. A szegény ember hegedűje. Az arany köles. A kicsi bojtár. A Szerencse és Áldás, s a Krisztus és az Oláh pap monda kezdete. Benedeknek tudvalevőleg az a célja, hogy az ezeréves ünnepre megírja a magyar népmesék és mondák legjavát népies irodalmi nyelven, oly formán, hogy ifjak és öregek egyaránt élvezhessék a nép meseköltését. A mű egyelőre öt nagy kötetre (50 füzet) van tervezve. Egy-egy füzet ára 25 kr. Tíz füzet előfizetési ára 2 frt 50 kr. Megrendelhető a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél.

— **Világnapló!** Érdekes vállalat élére állott ismét a „Telefon Hírmondó“ szerkesztője J. Virág Béla budapesti hírlapíró. „Világnapló“ címen oly hetilap jelent

meg szerkesztésében, mely eddig páratlanul áll a maga nemében. A hírek lexikonja ez, vagyis hetenként összegyűjti a hét folyamán a világsajtóban megjelent összes érdekes híreket és cikkeket. A rendkívül érdekes hetilap első száma csinos kiállításban jelent meg. Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. A pénz a „Világnapló“ kiadóhivatalának küldendő: Budapest, IX., Rákos-utca 2. Az új vállalatot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A Pallas Nagy Lexikonából** megkaptuk a 65—68. füzeteket, vagyis az V. kötet 5—8. füzeit, szebbnél szebb s igen becses műmellékletekkel, melyek egyaránt dícsérik a kiadóvállalatot úgy, mint a műintézeteket, melyek minden egyes lapot kiváló gondnal és izléssel állítottak ki. Ilyenek p. a „Diptichon“ cikkhez a Verespataki viaszos lapok színes nyomású melléklete, melyek eredetijét a nemzeti muzeumban őrzik; továbbá Dirke biñhódése c. rézkarc, a nápolyi muzeumban levő Farnezi bika nevezetű csoport után, előállítva a m. k. államnyomdában; két, magyar díszítményeket föltüntető színes nyomású lap, Poaner műintézetéből; a Drága kövek, 21 ramek kivitelű színes ábrával; valamint a Duna térképe, Homolka József által rajzolva, mely nemcsak a folyam egész folyását, hanem a felső és alsó Duna részben folyamatosan levő szabályozását is föltünteti: végre pedig a Disz-lomb I. és II. lapja, a Dobsinai jégbarlang s a Magyar díszítmények III. lapja, mind fekete nyomásban. Szövegrajzok tekintetében is gazdag e négy füzet: nem kevesebb mint 56 igen érdekes, nagyrészt magyar vonatkozású rajzot közöl, a fontosabb cikkek közül pedig a következőket kell különösen kiemelnünk: Descartes (dr. Alexander B.), Dessewffy család (Tóth Lőrinc), Determináns (Rados Ignác), Déva (Téglás Gábor), Devon szisztéma és Diasz-szisztéma (dr. Szerényi H.), Differenciál-egyenlet (Kürschák), Difteria (dr. Szontagh), Diluvium (dr. Szerényi), Dinamoelektromos gépek (Hoór M.), Dinnye (Mezey Gy.), Dionysos (dr. Vári), Disztis és Disztis művészet (dr. Pastiner Gy.), Dohány (Borbás, Cserháti, és Mezey), Dohányadó (dr. Mariska), Dolog (dr. Alexander B. és dr. Geil F.), Domokosok (dr. Mihályfi) stb. — A Nagy Lexikon megrendelhető minden könyvárusnál füzetenként 30 kr-ával, vagy kötetenként kötve 6 frt-ával.

— **1848. március 15. korszakalkotó** eseményei eddig még sehol sem jelentek meg oly részletes eleven és élethű leírásban mint Gracza György „Az 1848—49-iki Szabadságharc Története“ című illusztrált munkájában, a melyből imár 8 füzet jelent meg. A gyönyörű kiállítás egykoru 400 képpel illusztrált munkára még most is elfogad előfizetéseket a Lampel R. (Wodianer F. és fia) könyvkiadó cég Budapest, Andrassy-ut 21. Az eddig megjelent 8 füzet ára 2 frt 40 kr. Minden további 6 füzet előfizetési ára 1 frt 80 kr. A 8-ik füzetben következő képek vannak: Jelenet a bécsi forradalomból, (A Jäger—Barrikád ostroma). — Jósika Samu báró. — Kaszás nemzetőrök (Pettenkofen rajza). A miniszterium kinevezéséről szóló kir. kézirat felolvasása a muzeum előtt. — Wesselényi Miklós báró. — A Szabadságharc nevezetesebb szereplői. — Az 1848—49-iki honvédek és nemzetőrök (egykoru rajz). Az első független magyar felelős miniszterium.

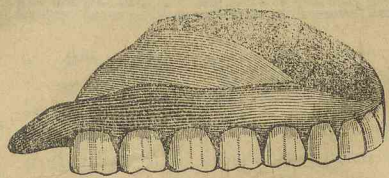
— **Szegény táncmesternő** cím alatt a „Regény Szalon“ című Zempléni P. Gyula által szerkesztett szépirodalmi folyóiratnak most megjelent 7-ik számában a dán irodalomból áttüztetett és e fűztben teljesen befejezett remekszép novellát olvastunk. A kritikus teljes megelégedésével igazoljuk és hangsúlyozzuk, hogy a „Regény Szalon“ összes közleményei, melyek között állandóan 3 nagy regényt, verset, szindarabot, novellát találunk, oly magas irodalmi színvonalon állanak, hogy nincs az a kényes, művelt izlés, melynek e tekintetben más nézete lehetne. Ajánljuk az előfizetést különösen most az új negyedév küszöbén, a mikor a „Regény Szalon“ két új és nagy regény közlésére készül, melyek közül az egyiket Spielhagen Frigyes, a német regényírók legbiválóbbja csak most fejezte be, míg a másik Mrs. Alexander a legkedvesebb és legszellemesebb angol írónő valja szerzőjéül és elragadóan szép szerelmi történet lesz. — Mutatványszámokat bárhová szívesen küld a kiadóhivatal (Budapest, VIII., Nép-színház-utca 26. sz.)

Budapesti levél.

Küszöbön a tavasz, ha ugyan tél nem lesz belőle s az idei tavasziás tél után s virág(talan) vasárnap után alighanem fehér husvét következik; de azért az idők folyása meg nem akad, az emberek tevékenysége ép úgy felpezsdül március idusán, mint más években, szükségleteiről ép úgy gondoskodik az ünnepekre, mint más husvétkor, tudvátyát ép úgy óhajtja kielégíteni mindenről

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

FOGAK, FOGSOROK,

rágáshoz használhatók, légnyomás, vagy rugóval, 10 évi jótállással, — fogtömések csakis finom anyaggal készíttetnek

Körösy Kálmán
fogásznál Sz.-Somlyón.

6—10

Köszénkátrányt

legjobb minőségben

zsindely és deszkatekők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszeres hosszabb, továbbá **culápok**, melyek a földbe ásatnak, **kerítések s gazdasági eszközök befestésére** hordókban á 50 egyész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu

COAKSOT

(pirszén) **kovácsok és lakatosok** részére ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága
Debreczenben.

1—10

Alulirotnál saját termesztési, arankamentes, idegen magvaktól szépen tisztított, még 5 mm.

LÓHERMAG

eladó.

A föltétlen arankamentességért teljes jótállást vállalok, mert lóherém nem tisztítás után lett arankamentessé, hanem abban **eredetileg nem termett aranka** és így a kereskedésekben összevásárolt áruk fölött föltétlen előnyben van, másféle fűmagvaktól pedig teljesen megtisztított.

Ugyanott egy 3 éves

Tenyészbika
eladó.

Bölöni Sándor
Szilágy-Somlyón.

Lóhermag

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban,

Komócsinfűmag

40 kilós zsákokban, mindkettő államilag ólomzárolva. 3—?

RÉPAMAG

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban,

VETŐBURGONYA

bárminő mennyiségű kapható

Gróf Teleki Arvéd
drassói uradalmában, u. p. **Koncza.**

Jó minőségű takarmányszéna és sarju eladó Bartha Endre ügyvédnél Sz.-Somlyón

Eladó ház nagy telekkel.

Sz.-Somlyón, Rákóczy-utczán, legélénkebb helyen, legszebb nagy telek, gyári iparnak, gazdálkodóknak s magánosoknak is legcélszerűbb, folyó évi április hó 1-én délután 3 órakor a helyszínén, néhai Schveinitz Krisztiánné hagyatékához tartozó helyen, szabadkézből, legtöbbet ígérőnek adatik el. Bánatpénz, vagy zárt ajánlat 300 frt, Éder László kezéhez teendő előre le. 1—2

93—894. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A kir. kincstárnak Szirka Péter a Zsurki és Szirka György gyümölcsései lakosok elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 25 frt 44 kr. adó, ennek esedékes kamatai, 5 frt 80 kr. végrehajtási, 8 frt árveréskérei s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejéül **1894. évi április hó 20 napjának** délelőtt 11 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Gyümölcsései község házához kitűzetik, az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg:

I. Elárvereztetetik szükség esetére a kikiáltási áron alól is végrehajtást szenvedő Szirka Péter Zsurki és Szirka György nevében álló gyümölcsései 75. sz. tkvben A. I. 3. 5—10. rsz. alatt felvett 358. 249. 499. 513. 541. 822. és 156/a. hrsz. házas belsőség szántó és kaszálóból álló ingatlanság együttesen 353 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár tíz száztólját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár 1/3-adát a leütéstől 15 nap, másik 1/3-adát 30 nap és harmadik 1/3-adát, melybe a bánatpénz is beszámítandó 45 nap alatt mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó, mint letét hivatalnál a le-tétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság Sz.-Somlyón, 1894. február hó 12-én.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

Építésszek és építők
figyelmébe!

BING MÓR

nagy-károlyi fakereskedésében mindenkor és minden mennyiségben kapható:

Asphalt fedél lemez

1^a Asphalt elkülönítő lemezek.
1^a Carbolineum, köszénkátrány.

2—3

94—1894. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A kir. kincstárnak Bubo Borbára és Bubo Anyika gyümölcsései lakosok elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 29 frt 53 kr. tőke, ennek esedékes kamatai, 5

frt 70 kr. vajtási, 7 frt árveréskérei s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, **határidejéül 1894. évi április 20-ának** délutáni 3 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Gyümölcsései község házához kitűzetik, az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg:

I. Elárvereztetnek szükség esetére a kikiáltási áron alul is végrehajtást szenvedő Bubo Borbára és Bubo Anyika nevében álló gyümölcsései 116. sz. tkvben A. I. 1. rsz. a. felvett 216. hrsz. házas belsőség 341 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár tíz száztólját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár 1/3-adát a leütéstől 15, a másik 1/3-adát 30, a harmadik 1/3-adát melybe a bánatpénz is beszámítandó, 45 nap alatt mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letét-hivatalnál a le-tétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság Sz.-Somlyón, 1894. február 12-én.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

129—894. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

A kir. kincstárnak Mokán Vasalíkané szül. Moldován Floare maladéi lakos elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 58 frt 63 és fél kr. tőke, ennek esedékes 6% kamatai, 6 frt 15 kr. végrehajtási,

10 frt 80 kr. árveréskérei és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, **határidejéül 1894. évi április hó 26-án** délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Maladé község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg:

I. Elárvereltetnek szükség esetére a kikiáltási áron alul is végrehajtást szenvedők Mokán Vasalíkané, szül. Moldován Floarenak következő ingatlanai:

1. A maladéi 42. sz. tkvben A. I. 3—16. rend szám alatt foglalt 244. 257. 333. 512. 532. 630. 678. 683. 708. 756. 818. 898. 995. és 1044. hrszámú külsőségek 627 frt kikiáltási árban.

2. A maladéi 42. sz. tkvben A. I. 1. rend szám alatti 134. hrszámú szőlő 14 frt kikiáltási árban.

3. Az ugyanazon tkvben 380. hrsz. sz. szőlő 15 frt kikiáltási árban.

4. A maladéi 43. sz. tkvben A. I. 2—7. r. sz. alatt foglalt 514. 681. 710. 816. 896. és 994. hr. számú ingatlanok 117 frt kikiáltási árban.

5. Az ugyanazon tkvben 379. h. r. sz. szőlő 16 frt kikiáltási árban.

6. A maladéi 44. sz. tkvben A. I. 11—18. r. sz. alatt foglalt 307/a, 334/a, 513/a, 682/a, 817/a, 897/a, 309/b, 993/b, hr. számú külsőségek 119 frt kikiáltási árban, — és végre az ugyanazon tkvben 378/b hrszámú szőlő 8 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár tíz száztólját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság Sz.-Somlyón, 1894. február 13.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. aljbíró.

IFJ. PÁJER JÓZSEF

DEBRECZENBEN.

Üzletemet ugyan e házba, a szeglet helyiségbe

teszem által.

A költözködés előtt az összes raktáron levő árukat, a megkönnyítés végett

LESZÁLLÍTOTT ÁRON ÁRUSITOM KI.

Ugymint: Ét-, tea-, kávé-, mocca- és mosdó-készletek.

Asztali- és függő-lámpák villany-égőkkel.

Üvegből sör-, bor-, lükör-készletek.

Kina ezüstből disztárgyak, evőeszközök.

Fa- és bádóg-tálcák. — Faldiszek.

Virágvázá, dísz asztalok, figurák, ampletek, stb. stb.

Maradok tisztelettel:

8—12

IFJ. PÁJER JÓZSEF.

Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor
lovak, szarvasmarha és juhok számára.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rosz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása céljából.

Egy dobozzal 70 krajcár.

Fél dobozzal 35 krajcár.

Megszerezhető
gyógyszertáraiban

Ausztria-Magyarország
és drogistáinál.

Fő letét: **Kwizda Ferenc János**

osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszertárában
Korneuburgban, Bécs mellett.

Tessék a főnebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor.

*** MECÉRKEZETT!! ***

FÁBRY JÓZSEF

legnagyobb választéku divatruházába

legújabb női divat kabátkák, Pelerinek, Cáppek és köpenyek. Továbbá vásznak, chiffonok, satenok, rőfös, pipere divatrua tárgyak, valódi carlsbadi női, férfi, gyerek lábbelik 200 mintába, 3000 párnál nagyobb választék, — egyedüli raktára a carlsbadi „reform” és „egészségügyi” lábbeliknek, — férfi divat valódi brünni, brassói gyapjuszövetek, kész férfi és fiu ruhák, kalapok, ingek, kesztyűk, nyakkendők, paplanok, matrácok és piperetárgyak.

Továbbá dus választék raktáramon, külön 5 raktárhelyiség fa- és vasbutorok, varrógépek, vaspénztárak, kész szalon garnitúrák, ebédlő divánok, tükrök, nádszékek.

Butoraim első külföldi és hazai gyárosoktól, jóságáért felelősség vállalattik. Butorbehuzó szövetek 400 különböző mintákban.

A butorok eredeti gyári árak mellett adatnak el.

Megbízásokat legpontosabban eszközölök. Kivánságra megbízottamat gazdag butor minta collectioval bárhova is szívesen elküldöm.

1-3

M E G H Í V Ó

az „Ipar és gazdasági bank részvénytársaság”
Zilahon,

1894. évi április hó 8-án délelőtt II. órakor, saját helyiségében tartandó
II. ÉVI

R E N D E S K Ö Z G Y Ű L É S É R E.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság-, felügyelő-bizottság-, igazgató-tanács évi jelentése.
2. Az 1893. évi mérleg előterjesztése, határozat a tiszta nyemremény felosztása, és a felmentvény megadása tárgyában.
3. A lemondás által megüresedett igazgatói állás betöltése.
4. A lemondás által megüresedett felügyelő-bizottsági állás betöltése.
5. Az igazgató-tanács egyharmadának kisorsolása és ugy ezek, valamint a lemondott igazgató tanácsosok állásainak betöltése.

Zilah, 1894. március hó 14-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Jegyzet: A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, aki alapszabályaink értelmében, részvénykönyvi bevezetés szerint tulajdonosa, a közgyűlés előtt legalább 3 nappal pénztárunknál letett részvénynek.
A letett részvényekről kiadott elismervény a részvételre igazoló jeggyül szolgál. Személyesen meg nem jelenő részvényesek szabályszerűleg igazolt szavazatképes részvényes által képviselhetik magukat.
Az eredeti zárszámadások a mai naptól a közgyűlés napjáig az intézet helyiségében a t. részvényes tagok által megtekinthetők.

„THE MUTUAL”

new-yorki életbiztosító társaság.

Tisztán kölcsönös.

Alapított 1843-ban.

Részvényesei nincsenek.

A „Mutual” bevételei 50 éves fennállása óta:

Díjak	2,355,186,512 frank.
Házbérek, kamatok és nyemremények	707,489,050 frank.
Összesen	3,062,675,562 frank.

Ugyanez időszakban visszafizetett a Mutual biztosítottjainak:

Esedékessé vált biztosítások, életjáradékok és visszavásárlások fejében	1,351,464,277 frankot.
Nyemreményekért	443,697,213 frankot.
Összesen	1,795,161,490 frankot.

Azonkívül 907 millió frankra rugó biztosítéki alapot gyűjtött biztosítottjai javára, melynek egy részét a teljesen tehermentes 78 millió franknyi külön nyemremény-tartalék képezi.

ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG,
KÖLÖZSVÁRT.

3-52

M A G Y A R O R S Z Á G

teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak, sem érdekköröknek szolgálatában.

A „Magyarország” önzetlenül csupán egy célt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik.

A „Magyarország” mindig és mindenkiel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha semmi körülmények közt el nem tér.

A „Magyarország” szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására.

A „Magyarország”-ot reggel már az ország távolieső részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket ugy a fővárosból, mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi teljes tőzsdei jegyzéket és árfolyamokat. Naponként közöl tárcát, regényt és más érdekes közleményeket.

A ki a „Magyarország”-ot olvassa az az üzleti, társadalmi és politikai eseményekről sok helyen egy egész nappal előbb értesül, mint más lapokból.

A „Magyarország” már is 30.000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Április hóra 1 ft 20 kr. (április—június) negyedévre 3 ft 50 kr. Április—december hónapokra 10 ft 50 kr.

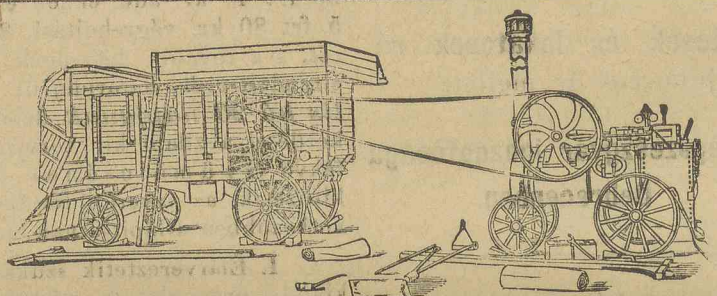
Az előfizetési pénzt postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostély-utca 2. küldendők.

1-3

„Magyarország” kiadóhivatala.

Összes gazdasági gépek

elsőrangú minőségben.

saját HAZAI gyártmány

Kedvező feltételek!

Gőzcséplőgépek

Legjutányosabb árak!

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat.

Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

4-10

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplőket és májfoltokat

valamint az összes bőrtisztatlanságokat

eltávolít biztosan az

Eszéki Spitzer-kenőcs

és az

Eszéki Salvator-szappan.

Valódi minőségben csak a DIENES C. J.-féle gyógyszerárban

ESZÉKEN, FELSŐVÁROS.

1 téglye valódi Spitzer-kenőcs	35 kr.	1 darab valódi Salvator-szappan	50 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz	40 kr.	1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben	50 k. s. ft.

Figyelmeztetés!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el van látva és kértik a t. közönség csakis DIENES-féle észéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

1-6